

**Łowańskie modyfikacje
tomizmu tradycyjnego
w pracach ks. Piotra
Chojnackiego**

Bożena Listkowska

Życiorys naukowy

STUDIA

- **31.01.1897 – ur. w Będzinie**
- **1913-1917 – Seminarium Duchowne**
- **1917-1921 – studia we Fryburgu Szwajcarskim**
- **1921 – doktorat**
- **1921-1923 – studia w Lowanium**
- **1923-1925 – studia w Paryżu**

Życiorys naukowy

KARIERA ZAWODOWA

- **1927 – praca na Uniwersytecie Warszawskim**
- **1928 – habilitacja**
- **1954 – objęcie stanowiska pierwszego dziekana Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Akademii Teologii Katolickiej i kierownika Katedry Logiki, Ogólnej Metodologii Nauk i Teorii Poznania**
- **1954-1969 – nieprzerwana praca w ATK**
- **30.03.1969 – zm. w Warszawie**

MODYFIKACJE PSYCHOLOGICZNE:

- w psychologii filozoficznej – odwołania do badań szkoły würzbuskiej nad czynnościami myślenia i wolą,
- w teorii poznania – psychologiczny opis poznania jako wstęp do rozważań filozoficznych.

MODYFIKACJE KARTEZJAŃSKIE:

- uznanie za kryterium prawdziwości poznania pewności podmiotu poznającego,
- uznanie za kryterium pewności oczywistości, rozumianej jako „jasność i wyraźność” jednoznacznie determinująca zdolność poznawczą.

MODYFIKACJE KANTOWSKIE:

- nadanie filozoficznej nauce o poznaniu postaci krytyki poznania,
- uznanie aktu poznania za całość subiektywno-objektywną,
- uznanie rzeczy samej w sobie i podmiotu poznającego za wyniki abstrakcji,
- zmodyfikowanie klasycznej koncepcji prawdy koncepcją koherencyjną.

MODYFIKACJE POZYTYWISTYCZNE:

- **wyznaczenie filozofii zadania tworzenia syntezy całej ludzkiej wiedzy,**
- **wyznaczenie filozofii zadania formułowania hipotez naukowych,**
- **propozycja formalizacji ontologii przy pomocy sformalizowanego języka fizyki.**

Dlaczego tylko „modyfikacje”?

- **ukonstytuowanie ontologii w sposób charakterystyczny dla tomizmu tradycyjnego (nauka o pojęciach; brak charakteru indukcyjnego),**
- **ograniczenie modyfikacji do filozofii drugiej,**
- **nawiązywanie w filozofii drugiej raczej do teorii naukowych niż do „surowych” faktów,**
- **postulatywny charakter filozofii**